

شاهکار ادبی هنری حضرت علی(ع):

خطبه بدون نقطه

ارسال کننده: امیرحسین حقیقی

رئیس باشگاه پژوهشگران جوان، واحد شیراز

عجایب فراوان از مولای متقیان علی (ع) شنیده شده، از دلایریها و رشادتها، احسان و نیکوکرداری، صبر و بردباری، اما یکی از شگفتیهای این بزرگ مرد عالم اسلام خطبه ایست که بدون نقطه و بداهه و البته بدون تامل قرائت نموده اند. چنانکه عقلها حیران ماند و نام این خطبه را **مونه** گذاشتند،

یعنی در حسن و نیکویی و بلاغت، شگفت آور است.

متن کامل این خطبه به همراه معنی فارسی آن را مشاهده فرمائید.

الْحَمْدُ لِلَّهِ أَهْلَ الْحَمْدِ وَ أَحْلَاهُ، وَ أَسْعَدَ الْحَمْدِ وَ أَسْرَاهُ، وَ أَكْرَمَ الْحَمْدِ وَ أَوْلَاهُ.
الوَاحِدُ الْوَاحِدُ الْأَحَدُ الصَّمَدُ، لَا وَاِلِدَ لَهُ وَ لَا وَلَدَ.

سَلَّطَ الْمُلُوكَ وَ أَعْدَاهَا، وَ أَهْلَكَ الْعُدَاةَ وَ أَدْحَاهَا، وَ أَوْصَلَ الْمَكَارِمَ وَ أَسْرَاهَا، وَ
سَمَكَ السَّمَاءَ وَ عَلَّاهَا، وَ سَطَّحَ الْمِهَادَ وَ طَحَّاهَا، وَ وَطَّدَهَا وَ دَحَّاهَا، وَ مَدَّهَا وَ
سَوَّاهَا، وَ مَهَّدَهَا وَ وَطَّاهَا، وَ أَعْطَاكُمْ مَاءَهَا وَ مَرَعَاهَا، وَ أَحْكَمَ عَدَدَ الْأُمَمِ وَ
أَحْصَاهَا، وَ عَدَّلَ الْأَعْلَامَ وَ أَرْسَاهَا.

الْإِلَٰهَ الْأَوَّلُ لَا مُعَادِلَ لَهُ، وَ لَا رَادَّ لِحُكْمِهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، الْمَلِكُ السَّلَامُ، الْمُصَوِّرُ
الْعَلَامُ، الْحَاكِمُ الْوَدُودُ، الْمُطَهِّرُ الطَّاهِرُ، الْمَحْمُودُ أَمْرُهُ، الْمَعْمُورُ حَرَمُهُ، الْمَأْمُورُ
كَرَمُهُ.

عَلَّمَكُمْ كَلَامَهُ، وَ أَرَاكُمْ أَعْلَامَهُ، وَ حَصَلَ لَكُمْ أَحْكَامُهُ، وَ حَلَّلَ حَلَالَهُ، وَ حَرَّمَ
حَرَامَهُ.

وَ حَمَلَ مُحَمَّدًا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) الرِّسَالَةَ، وَ رَسُوْلَهُ الْمُكْرَمَ الْمُسَدَّدَ، الطُّهْرَ
الْمُطَهَّرَ.

أَسْعَدَ اللهُ الأُمَّةَ لِعُلُوِّ مَحَلِّهِ، وَ سَمُوَ سُوْدُوْدِيهِ، وَ سَدَادِ أَمْرِهِ، وَ كَمَالِ مُرَادِهِ. أَطَهَرَ
وُلْدِ آدَمَ مَوْلُوْدًا، وَ أَطْعَمَهُمْ سَعُوْدًا، وَ أَطَوَّلَهُمْ عَمُوْدًا، وَ أَرَوَاهُمْ عُوْدًا، وَ أَصَحَّهُمْ
عُهُوْدًا، وَ أَكْرَمَهُمْ مُرْدًا وَ كُهُوْلًا.

صَلَاةُ اللهِ لَهُ لِآلِهِ الأَطْهَارِ مُسَلِّمَةٌ مُكْرَرَةٌ مَعْدُوْدَةٌ، وَ لِآلِ وَدِيهِمُ الكِرَامِ مُحْصَلَةٌ
مُرْدَدَةٌ مَا دَامَ لِالسَّمَاءِ أَمْرٌ مَرْسُومٌ وَ حُدٌّ مَعْلُومٌ.

أَرْسَلَهُ رَحْمَةً لَكُمْ، وَ طَهَارَةً لِأَعْمَالِكُمْ، وَ هُدُوًّا دَارِكُمْ وَ دُحُوْرًا عَارِكُمْ وَ صِلَاحَ
أَحْوَالِكُمْ، وَ طَاعَةً لِلَّهِ وَ رُسُلِهِ، وَ عِصْمَةً لَكُمْ وَ رَحْمَةً.

إِسْمَعُوا لَهُ وَ رَاعُوا أَمْرَهُ، حَلَّلُوا مَا حَلَّلَ، وَ حَرَّمُوا مَا حَرَّمَ، وَ اعْمِدُوا - رَحِمَكُمُ اللهُ
- لِذَوَامِ العَمَلِ، وَ ادْحَرُوا الحِرْصَ، وَ اعْدِمُوا الكَسَلَ، وَ اذْرُوا السَّلَامَةَ وَ حِرَاسَةَ
مُلْكِ وَ رَوْعِهَا، وَ هَلَعْ الصُّدُوْرَ وَ حُلُوْلَ كَلِّهَا وَ هَمِّهَا.

هَلَكَ وَ اللهُ أَهْلُ الإِصْرَارِ، وَ مَا وَدَّ وَالِدٌ لِالإِسْرَارِ، كَمَ مُؤَمِّلٍ أَمَلٍ مَا أَهْلَكَهُ، وَ كَمَ
مَالٍ وَ سِلَاحٍ أَعَدَّ صَارَ لِالأَعْدَاءِ عُدَّةً وَ عُمْدَةً.

اللَّهُمَّ لَكَ الحَمْدُ وَ دَوَامُهُ، وَ المُلْكُ وَ كَمَالُهُ، لِإِلَهِهَ إِلاَّ هُوَ، وَ سِعَ كُلِّ حِلْمٍ حِلْمُهُ، وَ
سَدَدَ كُلِّ حُكْمٍ حُكْمُهُ، وَ حَدَرَ كُلِّ عِلْمٍ عِلْمُهُ.

عَصَمَكُمُ وَاَوْكُمُ، وَ دَوَامَ السَّلَامَةِ اَوْلَاكُمُ، وَ لِطَاعَةِ سَدَّدَكُمُ، وَ لِاِسْلَامِ هَدَاكُمُ،
وَ رَحِمَكُمُ وَ سَمِعَ دُعَاءَكُمُ، وَ طَهَّرَ اَعْمَالَكُمُ، وَ اَصْلَحَ اَحْوَالَكُمُ.

وَ اَسْأَلُهُ لَكُمْ دَوَامَ السَّلَامَةِ، وَ كَمَالَ السَّعَادَةِ، وَ الْاَلَاءَ الدَّارَةِ، وَ الْاِحْوَالَ السَّارَّةَ، وَ
الْحَمْدُ لِلَّهِ وَحْدَهُ.

معنی:

ستایش مخصوص خدایی است که سزاوار ستایش و مآل آن است. از آن
اوست رساترین ستایش و شیرین ترین آن و سعادت بخش ترین ستایش و
سخاوت بارترین (و شریف ترین) آن و پاک ترین ستایش و بلند ترین آن و ممتاز
ترین ستایش و سزاوارترین آن.

یگانه و یکتای بی نیازی که همه نیازمندان و گرفتاران آهنگ او نمایند. نه پدری
دارد و نه فرزندی.

شاهان را (به حکمت و آزمون) مسلط ساخت و به تاختن واداشت. و ستمکاران
(و متجاوزان) را هلاکت نمود و کنارشان افکند. و سجایای بلند را (به خلاق)
رسانید و شرافت بخشید.. و آسمان را بالا برد و بلند گردانید. بستر زمین را

گشود و گسترش داد و محکم نمود و گسترده ساخت. آن را امتداد داد و هموار کرد و (برای زندگی) آماده و مهیا فرمود. آب و مرتعش را به شما ارزانی داشت. تعداد اقوام را (برای زندگی در آن) به درستی. (و حکمت) مقرر فرمود و بر شمار (یکایک) آنان احاطه یافت. و نشانه های بلند (هدایت) مقرر فرمود و آنها را بر افراشته و استوار ساخت.

معبود نخستین که نه او را هم طرازی است و نه حکمش را مانعی. خدایی نیست جز او، که پادشاه است و (مایه) سلامت، صورتگر است و دانا، فرمانروا و مهربان، پاک و بی آلایش. فرمانش ستوده است و حریم کوبش آباد (به توجه پرستندگان و نیازمندان) است و سخایش مورد امید.

کلامش را به شما آموخت و نشانه هایش را به شما نمایاند. و احکامش را برایتان دست یافتنی نمود. آنچه روا بود حلال و آنچه در خور ممنوعیت بود، حرام شمرد.

بار رسالت را بر دوش محمد(صلی الله علیه و آله) افکند. (همان) رسول گرامی که بدو سروری و درستی (در گفتار و کردار و رفتار) ارزانی شده، پاک و پیراسته است.

خداوند، این امت را به خاطر برتری مقام و بلندی شرف و استواری دین او و کامل بودن آرمانش سعادت بخشید. او بی آرایش ترین فرد از آدمیان در هنگامه ولادت و فروزنده ترین ستاره یمن و سعادت است. او بلند پایه ترین آنان (در نیاکان) است و زیباترین آنها در (نسل و) شاخسار. و درست پیمان ترین و کریم ترین آنان است در نوجوانی و بزرگسالی.

درود خداوند از آن او و خاندان پاکش باد، درودی خالص و پی در پی و مکرر (برای آنان) و برای دوست داران بزرگوارشان، درودی ماندگار و پیوسته، (برای همیشه:) تا وقتی که برای آسمان حکمی مرقوم است و نقشی مقرر.

او فرستاد تا برایتان رحمتی باشد و مایه پاکیزگی اعمالتان و آرامش سرای (زندگی) شما و بر طرف شدن نقاط ننگ و شرم آور کارتتان. و تا مایه صلاح حالتان باشد و اطاعت شما از خدا و رسولانش و موجب حفظ شما و رحمتی (بس بزرگ)

از او فرمان برید و بر دستورش مواظبت ورزید. آنچه را حلال دانست، حلال و هر چه را حرام داشت حرام بشمارید. خدایتان رحمت کند؛ آهنگ کوششی پیوسته نمایید و آزمندی را از خود برانید و تنبلی را وا نهید.